

Η πορεία των Δημοσιονομικών της Αρμενίας

Η Παγκόσμια Τράπεζα εκτιμά ότι σε περίπτωση που υπάρξει πιο αποτελεσματική φορολογική πολιτική, τα έσοδα της Αρμενίας μπορεί να αυξηθούν από 2,3% σε 5,8% του ΑΕΠ, όπως δήλωσε ο κ. Souleymane Coulibaly, στέλεχος του Διεθνούς Οργανισμού, ειδικός εμπειρογνώμονας για τη μείωση της φτώχειας και της διαχείρισης των οικονομικών προβλημάτων σε Ευρώπη και Κεντρική Ασία. Ο κ. Coulibaly που μελετά μια από τις πλέον δύσκολες Περιφέρειες της Παγκόσμιας Οικονομίας, δήλωσε στους δημοσιογράφους, αναφορικά με τις έρευνες της Παγκόσμιας Τράπεζας, ότι παρότι τα πρωτογενή στοιχεία που είχε στη διάθεσή του ελέγχονται για την προέλευσή τους, είναι σε θέση να διαβεβαιώσει για την εγκυρότητα της μελέτης, καθώς η υπηρεσία του μπορεί και τα στελέχη της Παγκόσμιας Τράπεζας μπορούν να εντοπίζουν τις παραμορφώσεις του συστήματος. Επεσήμανε ότι οι μεταρρυθμίσεις που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν στον τομέα της φορολογικής διοίκησης, της φορολογικής πολιτικής και νομοθεσίας είναι αυτή τη στιγμή η μείζονα προτεραιότητα για την Αρμενία. Οι φορολογικοί συντελεστές στην Αρμενία είναι υψηλότεροι από ό,τι σε άλλες χώρες της περιοχής, με άλλα συναφή έσοδα ανά κάτοικο, όμως, η Αρμενία υστερεί σε σχέση με το επίπεδο εισπράξης των φόρων, αν και τα φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν από 13% το 2001 σε 16,8% του ΑΕΠ το 2008 και 21% το 2011. Θα πρέπει να υπάρξουν μηχανισμοί τόνωσης της εισπράξης των φόρων και οικονομικών ροών των μεγάλων επιχειρήσεων προς την παραοικονομία, επειδή η επιχείρηση είναι η βασική πηγή δυνητικής ανάπτυξης των εσόδων. Η μεγαλύτερη αύξηση των φορολογικών εσόδων προέρχεται από τους τομείς της γεωργίας, της δασοκομίας, της αλιείας, το κυνήγι, και την κατασκευή. Σύμφωνα με την Έκθεση Παγκόσμιας Τράπεζας για τη δημοσιονομική εξυγίανση και ανάκαμψη στην Αρμενία, η αρμενική κυβέρνηση έχει αρχίσει τη δημοσιονομική εξυγίανση, η κεντρική ιδέα της οποίας είναι η μείωση του ελλείμματος του προϋπολογισμού και τη διαχείριση του δημόσιου χρέους. Ο κ. Coulibaly τόνισε τη σημασία των ευρημάτων για την περίοδο μετά την κρίση, μετά το 2009, όταν η οικονομική ύφεση έφτασε το 14,1% του ΑΕΠ και το έλλειμμα του προϋπολογισμού -7,6% και το δημόσιο χρέος υπερέβη το 40% του ΑΕΠ. Με σκοπό να μειωθεί το επίπεδο του χρέους από 40% έως 30% εντός 10 ετών, είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί τουλάχιστον 4-5% οικονομική ανάπτυξη. Εν τω μεταξύ, το έλλειμμα του προϋπολογισμού θα πρέπει να διατηρηθεί στο 2%. Ο κ. Coulibaly τόνισε ότι η κυβέρνηση διεξάγει μια "κανονική" πολιτική δαπανών, αλλά είναι σκόπιμο να αυξηθούν οι δαπάνες στους τομείς κατασκευών, εκπαίδευσης, υγειονομικής περίθαλψης και οδικών δικτύων, καθώς αυτό θα έχει θετικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη. Από το 1992 η Παγκόσμια Τράπεζα χορήγησε στην Αρμενία δάνεια συνολικής αξίας 1,624 δις.

Στη Βουλή παράλληλα εγκρίθηκε ο απολογισμός δαπανών του 2011. Παρά τις κριτικές για συγκεκριμένες δαπάνες που συμπεριελήφθησαν στη δημοσιονομική πολιτική και δεν κρίθηκαν εύλογες, η πολιτική της μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος συνεχίστηκε και έτσι διασφαλίζεται η σταθερότητα του δημόσιου χρέους. Το 2011 το δημοσιονομικό έλλειμμα

ανήλθε στο 2,8% του ΑΕΠ, έναντι του 3,9% που ήταν αρχική εκτίμηση. Σε σύγκριση με το 2009, το έλλειμμα μειώθηκε κατά 4,8 ποσοστιαίες μονάδες. Σε σύγκριση με το 2011, τα φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 11,1%, και οι φόροι / ΑΕΠ βελτιώθηκε κατά 0,4% σε 20,6%. Όσον αφορά τα έσοδα του προϋπολογισμού, η αύξηση τους ανήλθε σε 12,9%. Παρά τη δημοσιονομική εξυγίανση, οι δαπάνες του προϋπολογισμού αυξήθηκαν κατά 3,4% σε σχέση με το 2011. Οι δαπάνες αυξήθηκαν σε σύγκριση με το 2010, κυρίως λόγω επισκευών σε ορισμένα κυβερνητικά κτίρια.

Ο πρωθυπουργός τόνισε επίσης ότι η αύξηση των δαπανών οφείλεται κυρίως στην αύξηση κατά 6,9% των κοινωνικών δαπανών. Δήλωσε στην ομιλία του προς τους βουλευτές, ότι παρά την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, η Αρμενία κατάφερε όχι μόνο να διατηρήσει, αλλά και να αυξήσει τις δαπάνες για το σύστημα κοινωνικής προστασίας. Το μερίδιο των κοινωνικών δαπανών ανήλθε σε 6,7% ενώ είχε εκτιμηθεί σε 5,3% του ΑΕΠ. Παράλληλα τα έξοδα της Εθνοσυνέλευσης ανήλθαν σε 2,7 δισ. AMD, 99,9% σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα και 8,4% αύξηση, σε σύγκριση με το 2010. Η δαπάνη ήταν υψηλότερη λόγω των αυξημένων δαπανών για επαγγελματικά ταξίδια και καύσιμα αξιωματούχων, καθώς τις δαπάνες για μισθούς κυβερνητικών αξιωματούχων. Επίσης 6,3 δισ. AMD δαπανήθηκαν για ανάγκες των Υπουργών (99,2% του ποσού της συνολικής δαπάνης για λειτουργία της κυβέρνησης), 5,4% υψηλότερα σε σχέση με το 2010, λόγω της αύξησης των μισθών και των λογαριασμών για υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και καυσίμων, έξοδα για επαγγελματικά ταξίδια και υποχρεωτική ασφάλιση αυτοκινήτων.